

[Thestrup.]

vedkommende overtager den tekniske behandling af lånesagerne, der nu udføres af to særlige konsulenter, ligesom den tekniske behandling af sager om lån til landarbejderboliger og om lån til husmandsbrug m. v., der nu udføres af jordlovsudvalgets arkitekter, overgår til amtsarkitekterne,

at adgangen til at meddele dispensationer fra de gældende byggeforskrifter henlægges til amterne, muligvis i et vist omfang de kommunale myndigheder,

at beføjelsen til at stadfæste reglementer for sognekommunerne henlægges til amtsrådet,

at amtsarkitekterne er vejledende for kommunerne ved byplanlægningen, og at stadfæstelsesbeføjelsen med hensyn til byplaner for sognekommuner henlægges til amtsrådet,

at amtsarkitekterne benyttes til projektering og ledelse af byggeri for staten og får tilsynet med statens bygninger, dog således at visse bestemte kategorier undtages,

at amtsarkitekterne yder medhjælp ved kommunalt skolebyggeri,

at amtsarkitekterne overtager tilsynet med kirkebygningernes vedligeholdelse og tilsynet med præstegårdene,

at amtsarkitekterne yder bistand ved tilsynet med overholdelsen af sundhedsvedtægterne i sognekommunerne, og

at de i almindelighed bistår statens organer ved løsning af opgaver, der kræver arkitektmæssig kundskab.

Endvidere skulle amtsarkitekterne udføre de særlige opgaver, der ved byggestøtteleven og ved lejeloven blev henlagt til dem.

Til gengæld for henlæggelsen til amtsarkitekterne og amterne af disse mange opgaver skulle en hel del stillinger i centraladministrationen nedlægges og en hel del udgifter her spares, og kommissionen stiller i udsigt, at den ordning, der foreslås, i det hele vil blive noget billigere for staten end den nuværende ordning.

Ud fra disse hensyn — hensynet til det hensigtsmæssige, ja, betydningsfulde i decentralisation på dette vigtige område og hensynet til besparelser såvel for borgerne som for staten — ville mit parti have været særdeles velvilligt overfor et forslag, der havde holdt sig nær til kommissionsforslaget.

Overfor kommissionsforslaget har der været rejst en række indvendinger af alle de myndigheder, der direkte berøres deraf, og fra nogle institutioner som købstadforeningen og sognerådsforeningerne, der også har en betydelig interesse i spørgsmålet. Akademisk Arkitektforening har, som na-

turligt er, også afgivet en erklæring over sagen. Medens jeg ikke her skal komme ind på de øvrige erklæringer, er der et enkelt punkt i denne sidste forenings erklæring, som forekommer mig at have en betydelig vægt, og som jeg, selvom den taler imod i alt fald på et enkelt punkt den ordning, som vi fra vor side helst ser, derfor vil fremdrage her. Det er det hensyn, der omtales i redegørelsen, til ikke at begrænse mulighederne for en ønskelig spredning af kvalificerede privatpraktiserende arkitekter. Jeg tror, at det er rigtigt, når foreningen siger:

„For kvaliteten af dansk byggeri som helhed får en decentralisering af administrationen først en fyldestgørende mening, hvis der forud er gået en decentralisering af egnede kræfter til selve byggeopgavernes løsning.“

Jeg kan som sagt se, at denne betragtning i nogen måde kan komme på tværs af kommissionens forslag, men det havde jo for et udvalg været kunsten at tilgodese dette hensyn uden at forringe de fordele, der tilsigtedes opnået ved kommissionsforslaget, eller i alt fald uden at forringe dem væsentligt.

Når man nu ser på det foreliggende lovforslag, så vil man se, at det på to punkter afviger fra kommissionens forslag. Disse to punkter forekommer mig at være meget væsentlige punkter.

Det første er vedrørende selve den decentralisation, der skal finde sted fra centraladministrationen til amterne. Efter kommissionsbetænkningen drejede det sig om en række ganske bestemte opgaver nøje fastslået af lovgivningsmagten, der henlægges til amterne. Efter lovforslaget ligger det helt i ministeriernes egen hånd, hvilke områder der skal overdrages amterne. Efter kommissionsbetænkningen skulle det ved loven fastslås, i hvilke tilfælde amternes afgørelser skulle være endelige, og i hvilke tilfælde der skulle være rekurs til ministeriet, og i en række tilfælde skulle afgørelsen ved amterne være endelig. Efter lovforslaget har ministeriet eller ministerierne i alle tilfælde den endelige afgørelse.

Det forekommer mig, at man herved bevæger sig et godt stykke bort fra den decentralisation, der var hensigten, og at forholdet i mange tilfælde kun vil blive det, at man indskyder et nyt led, et led, der naturligvis kan have sin betydning, men hvorved netop det hensyn, som mit parti tillægger så stor betydning, hensynet til den hurtige behandling, bliver ganske tilsidesat.

Det andet punkt er: der tillægges ved